

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7565,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Kriza v rudnikih dravske banovine

V včerajšnjem »Slovenec« (25. julija 1930) smo obravnavali važen in težak problem o posledicah rudarskih redukcij z ozirom na obstoječi pravilnik bratovskih skladnic. V današnjem članku se bomo pečali s krizo v rudnikih Dravske banovine in z vsem, kar je v zvezi z njo.

Meseca aprila in maja so izplačali rudniki Dravske banovine na delavskih mezdah

leta 1925	32.4 milj. Din.
leta 1926	18.1 milj. Din.
leta 1927	18.9 milj. Din.
leta 1928	19 milj. Din.
leta 1929	25.5 milj. Din.
leta 1930	16.7 milj. Din.

V tem času so rudniki te banovine producirali — prodali v stotisočih tonah

leta 1925	258.7	220.4
leta 1926	210.6	203.8
leta 1927	270.4	251.2
leta 1928	257.1	249.1
leta 1929	359.7	232.1
leta 1930	210.8	166.2

Tona premoga je bila obremenjena v istem razdobju z delavskimi plačili:

leta 1925	125 Din.
leta 1926	83 Din.
leta 1927	70 Din.
leta 1928	74 Din.
leta 1929	71 Din.
leta 1930	77 Din.

V letu 1930 je obremenitev povečana radi podpore v skupnem iznosu 1.2, ki jo je razdelila v času krize med delavstvom TPD, ki je v zgornjem seznamu plač všteta.

Ostra kriza v naši premogovni industriji, ki se pojavlja v aprilu in maju leta 1930, se je lahko smatrala v prvi vrsti za reakcijo na ne-normalno visoko produkcijo v letu 1929.

V vseh rudnikih Dravske banovine je znašala produkcija premoga v stotisočih tonah:

leta 1925	1.840
leta 1926	1.677
leta 1927	1.919
leta 1928	1.866
leta 1929	2.303

Tudi povprečno število delavcev se je povečalo v letu 1929 napram prejšnjim letom za nad 1000 ljudi. Iz vseh teh komponent je do krize moralo priti.

Same državne železnice so naročile 1. 1930 v mesecih januar—maj za 155.000 ton manj premoga, kakor prejšnje leto v tem času. To se pravi, da je moralo odpasti v petih mesecih samo radi tega 220.000 šihov. Da bi mogli ostati delavci polno zaposleni, bi se moralo odpustiti pri tem stanju produkcije nad 1700 delavcev.

Po kalkulaciji Delavske zbornice potrebujejo naši rudarji samo za živila mesečno več, kakor je znašal njih skupni zaslužek v dobi krize.

To se je odražalo v rastoči zadolžitvi rudarjev v trgovinah z živili. Dne 28. februarja 1930 so znašali rudarski dolgovi pri 23 trgovcih v Trbovljah 2.082.986.61, dne 27. maja pa 3.152.265.14 Din. Ti trgovci so oddali torej v dobi treh mesecev za 1.069.278.53 Din živil na kredit več kakor običajno.

Če se je moglo trditi prvotno, da je ta kriza začasna, je dobila kasneje težji značaj. Državne železnice so zmanjšale dobave v rudnikih Trboveljske premogokopne družbe, ki so glavni rudniki našega področja, za mesečno 25.000 ton. To pomenja, da bo moralo odpasti mesečno 36.000 šihov ali 1350 delavcev.

Stalež delavstva TPD se je v resnici temu primerno znižal. Medtem, ko je znašal januarja 1930 še 8630 delavcev, je znašal 21. junija 1930 le še 6728 delavcev. In še se obetajo nove redukcije. Četudi je tudi v naših rudnikih neka naravna fluktuacija in se dajo izvesti redukcije delavcev deloma s tem, da se novi delavci ne sprejemajo, se take velike redukcije vendarle ne dajo izvesti brez odpuščenja delavcev.

Delavci se obračajo za pomoč na svoje organizacije, na Delavsko zbornico, na občine. Nobena od teh organizacij in institucij pa nima sredstev, da bi mogla izdatno pomagati. Vse kar morejo organizacije in socialni zavodi storiti, je, da naslikajo pred javnostjo in državnimi oblastmi vso težo te krize.

Kaj je v omiljenje te krize storiti? To mi slimo povedati nrihodnjič.

Zarja zelene internacionale

Jezni izlivi praškega židovskega lista - Za politično še agrarna Panevropa - Plaz agrarnih blokov

Praga, 25. jul. M. Tukajšnja »Prager Tagblatt« se v svojem uvodniku peča z agrarnim pokretom, ki se je začel na iniciativo Romunije, kateremu je jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković dal jasen cilj v svojem memorandumu in h kateremu se je z lastnim programom pridružila tudi še Poljska, katerega pa se bo menda oprijel tudi Mednarodni Agrarni Inštitut, ki namerava sklicati svetovno konferenco. Praški židovski nemški list hoče te poskuse osmešiti, češ, kako se more zahtevati od industrijske države, kot je Češkoslovaška, da na ljubo »vzhodnoevropskim državam« spravlja v nevarnost svoj izvoz. Sicer je lepo, piše časopis, če se nam na tako kmetsko-naiven način ponuja gospodarsko prijateljstvo, ali na vse te načrte se bo moralo odgovoriti samo migajoč z ramama. Po mnenju tega časopisa niso agrarna vprašanja, ki so dala iniciativo za ta pokret, ampak strah, da bi »zapadna Evropa bila zavržena od vzhodnega. Izlivi tega židovskega lista so seveda interesantni. Kot predstavnik velike industrije, se boji, da bi agrarni pokret, kateremu predseduje Jugoslavija, ne dovedel do alternative: Mi vam bomo odprli trg za vaše industrijske prideleke, vi nam pa odprite svojega za naše poljedelstvo. Že delj časa se opaža, da prevladuje v čeških industrijskih krogih utilitaristično pojmovanje Male antante. Ti ljudje bi radi, da bi v »vzhodni Evropi« padla vsaka carina na njihove industrijske produkte, medtem bi pa od svoje strani radi obdržali zaščitno carino na poljske prideleke iz istih krajev. Pokret, ki izhaja iz Sinaje, moti njihove račune, ker čuti, da bi negativen odgovor od strani češke vlade morebiti pomenil zvišanje zaščitnih carinskih tarifov na češke industrijske prideleke v Jugoslaviji, Romuniji in Madjarski. Istotako se čuti na vsak korak, da tudi politični krogi smatrajo položaj za zelo važen.

Dosedaj se je važnost Male antante omejevala le na vprašanje povratka Habsburžanov na Madjarsko in vzajemnost je bila lahka. Sedaj je napočil trenutek, ko bo treba za politično vzajemnost in prijateljstvo trpeti tudi žrtve. Češka vlada je v svoji tradicionalni politiki neomejenega prijateljstva do Jugoslavije že v konferencah Male antante v Štrbskem Plesu takoj pristala na Marinkovičev načrt agrarnega bloka v okviru Male antante, ki bi se na ta način spremenila v gospodarsko enoto, v kateri bi Jugoslavija in Romunija v prvi vrsti skrbeli za poljedelstvo, Češkoslovaška pa za industrijo. Dobro informirani krogi celo trdijo, kar je zelo verjetno, da je Marinkovičev memorandum poslan sinajski konferenci popolnoma v skladu s sklepi v Štrbskem Plesu. Ko se bosta Romunija in Jugoslavija zedinili v poljedelskih vprašanjih, potem imamo pričakovati tudi od češkoslovaške strani odločilne intervencije, ki bi naj udeležitev gospodarske zveze Male antante definitivno omogočila.

Iz teh razlogov se ne sme pripisovati izjavam lista, ki je tendenciozen, in ki zastopa gospodarske interese, ki gredo daleč preko mej Češkoslovaške in Male antante; ki je, da naravnost povemo, zagovornik anacionalnega kapitala, kake posebne važnosti.

Vezi, ki vežejo Malo antanto, niso samo platičnice in se ne naslanjajo samo na čuvstveno sorodnost treh narodov. Mala antanta je bila zgolj politična, to je res, dokler je bilo treba varovati politično organizacijo Evrope, postala pa bo tudi gospodarska v trenutku, ko bo treba misliti na gospodarsko organizacijo Evrope.

Pariz, 24. jul. d. Pariško časopisje se intenzivno bavi z »zelenim« pokretom v vzhodni Evropi. Spomenica ministra Marinkoviča, ki jo je poslal konferenci v Sinajo, se smatra za daleko-sežen dokument, ki odpira vrata za širokopo-

težno gospodarsko reorganizacijo ne samo držav Male antante, ampak cele Evrope. V poljedelskih krogih se celo govori, da je agrarni položaj v Evropi postal tak, da upravičuje sklicanje mednarodne agrarne konference, ki bi se naj vršila v Parizu pod vodstvom Mednarodnega Poljedelskega Inštituta.

Praga, 25. jul. AA. Minister poljedelstva Bradač je izjavil na kongresu stranke v Polni, da bo v Romuniji konferenca, ki ji je namen ozdravljenje poljedelskega položaja v Srednji Evropi. Tudi Poljska je povabljena, da se udeleži razgovorov o tem, kako naj se ublaži poljedelska kriza, a Češkoslovaška je že začela v isti namen podvzemati zakonske ukrepe. V tem pogledu tedaj ni dvoma, da obstoji skupna poljedelska fronta.

Praga, 25. jul. AA. »Narodni politika« javlja iz Varšave, da industrijski in poljedelski krogi silijo vlado, da povodom konference o poljedelski krizi, ki bo jeseni v Varšavi, sklene vsaj delno zvezo s Češkoslovaško, ker je prav tako potrebno gospodarsko zblizanje s to državo kakor politično prijateljstvo.

Praga, 25. jul. AA. »Prager Presse« piše povodom Marinkovičeve deklaracije, poslane v Bukarešto, da je dr. Marinković izrečno naglasil, da memorandum nikakor ni naperjen proti industrijskim državam. To se mora razumeti v tem smislu, da poljedelske države mislijo na pakt z industrijskimi državami, ki bo po principu o razdelitvi dela dovedel poljedelske države do tega, da opuste industrijski protekcionizem in se posvetijo samo razvoju svoje poljedelske proizvodnje. Gospodarska unija med Romunijo in Jugoslavijo bi bila tako čvrsta, da bi industrijske države morale računati s to močno reprezentanco poljedelskih interesov jugovzhodne Evrope.

Po potresnem razdejanju v Italiji

Rim, 25. jul. as. Včeraj popoldne ob 13.10 je bil zopet hud potresni sunek, ki je v Arianu porušil še one hiše, ki so ostale po prvem potresu. Tudi cerkev iz XVII. stoletja in srednjeveški grad sta tako poškodovana, da se je bati, da se bosta podrla. V Neaplju samem pa so se preplašeni prebivalci že vrnili v svoja stanovanja. Lahko se smatra, da je

glavna nevarnost prestana.

Hude skrbi pa imajo oblasti s tem, kam bodo spravile pod streho 60.000 ljudi. V južni Italiji je nastala huda vročina, ki znaša v senci 40 stopinj Celzija.

Sele sedaj je nekoliko mogoče pregledati velikost katastrofe. San Bossio-Baronia je porušena

popolnoma do tal.

V tej vasi so potegnili izpod razvalin 50 mrtvih. Ravno tako je popolnoma porušena Lacedonija in Akvilonija, kjer je ostal nepoškodovan samo spomenik v vojni padlih domačinov. V provinci Irpinia je mnogo tisoč žrtev. V provinci Avellino pa so nekatere vasi ostale popolnoma nepoškodovane in niso imele nobenih izgub. V Solofri je bila hudo poškodovana

stara palača knezov Orsinijev.

Do sedaj so zidovi te palače kljubovali vsem katastrofom dolgo vrsto stoletij. V Apuliji ni bilo mnogo škode. Samo nekatere hiše so bile nekoliko poškodovane in žrtev je bilo malo.

Državni podtajnik za javna dela Leoni, ki vodi pomožno akcijo, računa, da

znaša število mrtvih 1883,

dočim navajajo privatna poročila, da je bilo samo v provinci Avellino 2000 smrtnih žrtev. Reševalna dela se skrbno nadaljujejo. Brzjavni promet je zopet vzpostavljen skoro v vseh krajih. V bolnici v Foggii je bilo do sedaj pripeljanih 1500 ranjencev. Papež je prebivalstvu podal po neapeljskem nadškofu, kardinalu Ascalesiju svoj papeški blagoslov in jim zagotovil, da bo zanje molil.

Lahko se računa, da bo končno ugotovljeno število mrtvih v potresnem ozemlju znašalo okoli 3000. Računa pa se s tem, da to število še lahko naraste. Ranjenih je okoli 4000 ljudi, hiš pa je porušeni ali poškodovanih okoli 6000. Papež je odposlal posebnega delegata, da sodeluje pri pomožnih akcijah.

Oblasti in vojaštvo nadaljuje s podporno akcijo v prizadetih krajih

z vso naglico in skrbnostjo.

Pionirski oddelki čistijo ruševine. Prebivalci, ki so raztreseni po poljih, se začinjajo zatekati v kraje, kjer ni bilo potresa. Mnoge osebe pripo-

vedujejo, da so opazile med potresom

ognjene plamene nad Vezuvom

in da so slišale votlo grmenje. Predsednik vlade je pozval prefekte, naj prepovedo zbiranje privatnih ali javnih prispevkov za poškodovane kraje in prebivalstvo, ker bo vlada potrebne izdatke dala

iz državnih sredstev.

Zunanje vlade so izrazile predsedniku vlade sožalje bodisi s posebnimi brzojavkami ali pa preko svojih zastopnikov v Rimu.

Italijanski kralj

je odpoval, da obišče od potresa prizadete pokrajine Avellino, Benevento, Napolj, Salerno, Bari in Campobasso. Ker je potres porušil veliko število hiš, je največ mrtvih v vaseh. Na mnogih krajih so se sredi cest pokazale

razpoke.

Vojvodinja D. Aosta je posetila mestoce Villa

Po potresu še ciklon

Rim, 25. julija. as. Strašni ciklon v severni Italiji je segal od Gaiarine in Lanceniga. Nevihta je trajala komaj pol ure. Večino žrtev je povzročilo to, da je kratki, silni vihar s svojo silo nenedoma rušil hiše. V Selvi je bilo 10 mrtvih in 35 ranjenih, v Nervesi 4 mrtvi, v Susagani 4 ranjeni, v Barei 4 mrtvi in 15 ranjenih, v Trevisu 1 mrtve in 25 ranjenih, v Gaiarini 8 ranjenih. V tej vasi se je popolnoma podrla deset hiš.

V Livenzi je vihar podrl streho električne centrale. Železniška proga Castel Franco-Susagana je poškodovana. Na postaji Nervese je vihar razkri vse strehe. Poginilo je mnogo živine.

V Cremoni je trajal orkan 20 minut in podrl

Pariz, 25. jul. as. Socialistični »Populaire« poroča po ovinku preko Nizze, da je v Italiji z ozirom na težko gospodarsko krizo in naraščajočo brezposelnost že prišlo do incidentov.

V tvornici Fiat v Turinu je bilo zadnje soboto odpuščenih 600 delavcev. Radi tega so solidarno vsi delavci te tovarne ustavili delo. Policija je bila brez moči in se je morala delavcem umakniti. Tovarno pa je od vseh strani obkloplilo vojaštvo na konjih in s strojnimi puškami. Delavci so se morali udati po tridnevnem obleganju radi lakote.

V Turinu vlada največje razburjenje. Do

Nuova del Battista, kjer je bilo mrtvih 500 in mestce Apuleia, kjer je potres ubil 350 ljudi.

Pariz, 25. julija. AA. Predsednik republike Doumergue je poslal sožalno brzojavko italijanskemu kralju spričo potresne katastrofe v Neaplju.

Zadnje vesti.

Rim, 25. jul. as. Prebivalstvu v potresnem ozemlju je bilo do sedaj razdeljenih 156.000 konserv, 118.000 porcij juhe, 11.500 porcij kruha, z 230 tovarnimi avtomobili pa je bilo razdeljenih 7400 šotorov, pod katerimi lahko biva 30.000 ljudi. Razer tega deluje 23 vodnih avtomobilov, da preskrbujejo z vodo oddaljene kraje.

Rim, 25. jul. as. Po poročilih, ki jih je do bilo vojaško poveljstvo v Neaplju, se je samo v provinci Avellino zvišalo število mrtvih na 2871, ranjenih pa na 1262. Z vsega ozemlja neprestano prihajajo v Neapolj begunci in težko ranjene osebe. V Foggii je bilo do sedaj sprejetih v bolnico 1506 težko ranjenih. Italijanski kralj je prekinil svoje poletne počitnice na italijanski rivieri in odšel danes v potresno ozemlje, kjer bo obiskal težko prizadete kraje.

neki tovarniški dimnik. Pri tem je bil ubit 1 delavec, 4 pa so bili težko ranjeni. V Bresciji je voda zalila mnogo stanovanj. Poškodovana je bila tudi napeljava električne razsvetljave v Benetkah. Mesto je bilo več ur brez luči.

Tudi v provinci Belluno je vihar napravil mnogo stvarne škode in uničil letino. Neposredno pred viharjem se je pokazal nad pokrajino rumen oblak z ognjenim žarom. Vrh vsega je padala še toča, ki je pokončala še ostalo. Na ozemlju, kjer je divjal ciklon, so nasteli dosedaj 24 mrtvih in nad 100 ranjenih. Podrtih odnosno poškodovanih je 200 hiš.

Delavsko gibanje v Italiji

sličnih, četudi ne tako hudih incidentov je prišlo pri tvrdki Borsalino v Alessandriji, kjer delajo delavci samo dva dni v tednu, in so vzpirlili stavko radi gladovanja. Tu se je posrečilo policiji s pomočjo močnih vojaških čet, da je s trudom preprečila očitno revolto.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenljivo oblačno, po večini pol oblačno. Zmerno toplo. Verjetno nekoliko stalnejše.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo vreme. Pozneje se bo vedno bolj jasnilo. Zaenkrat bo še hladno in le tu in tam bo malo padavin.

Pravda za „zid žalovanja“

Judje hočejo nazaj svojo pradamovino Palestino. Toda v teku zadnjih 2000 let so zemljo zasedli in se v njej vkoreninili drugi narodi, lice sveta izpreminjajoči dogodki so ji vtisnili čisto drug pečat, ji vlili drugo dušo. Krščanstvo gleda nanjo kot na svojo »sveto deželo«, mohamedanski Arabci pa kot na svojo »svotino in dedovsko zapuščino. Zaenkrat se je nasilno razračunavanje pogoje; zato pa zaseda v Jeruzalemu posebno nevtralnno razso- dišče, ki ga je imenovalo Društvo narodov in mu poverilo nalogo, da na licu mesta zasliši

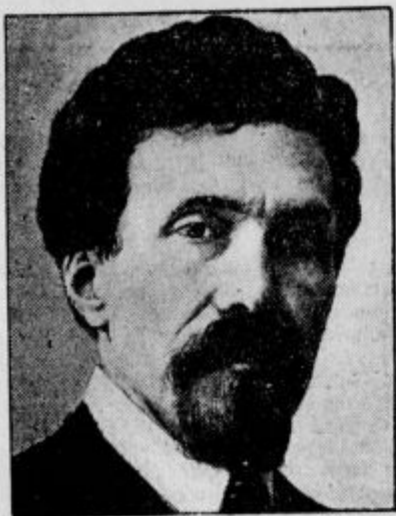
najljubezniveje sprejel in mu pri slovesu rekel, da hoče izpolniti vsako njegovo želje glede Palestine. Cohn na toliko dobroto ni bil pripravljen; zato je prosil sultana, da bi mu smel predložiti svojo prošnjo potem, ko se bo prepričal o potrebah judovskega prebivalstva v Palestini sami. Sultan je to z veseljem odobril.

Dr. Cohn je prišel v Jeruzalem in videl tam marsikaj ganljivega in pretresljivega. Najbolj so ga ganili prizori ob zidu žalovanja: starodavni hebrejski napisi na preperelih kamenih in revni Judje, ki so molili in s solzami



Neapeljski zaliv, središče zadnjega strašnega potresa.

pripadnike židovskega in arabskega ljudstva in potem razsodi, kateri izmed obeh ima od- nosno imej pravico do starodavnega »zidu žalovanja« v Jeruzalemu. Zidje ga zahtevajo zase, Arabci pa zase in so ga proglasili za »vakf«, to je za muslimansko svetinjo. Zanimivo je, da bi bili zidje ta zid lahko dobili v nepreklicno in večno last, a so to priliko njihovi gorečniki sami zaigrali.



Rykov, dosedanji predsednik sveta ljudskih komis arjev, ki je bil podal ostavko in pojde za poslanika v Berlin.

Bilo je pred približno 60 leti. Svetovna židovska zveza (Alliance Israélite Universelle) v Parizu je odposlala svojega prvega tajnika dr. Alberta Cohna v Palestino, da bi proučil položaj tamkajšnjih Judov, posebno pa razme- re ob »zidu žalovanja«. Na potu v Sveto de- želo se je dr. Cohn ustavil v Carigradu in bil v avdijenci pri tedanjem sultanu Abdul Ala- zizu. Ta sultan je bil med širokimi sloji zelo priljubljen. S Cohnom sta si bila iskrena pri- jatelja še iz let, ko sta oba študirala na eni ter isti univerzi na Angleškem.

Sultan je svojega prijatelja iz mladih let

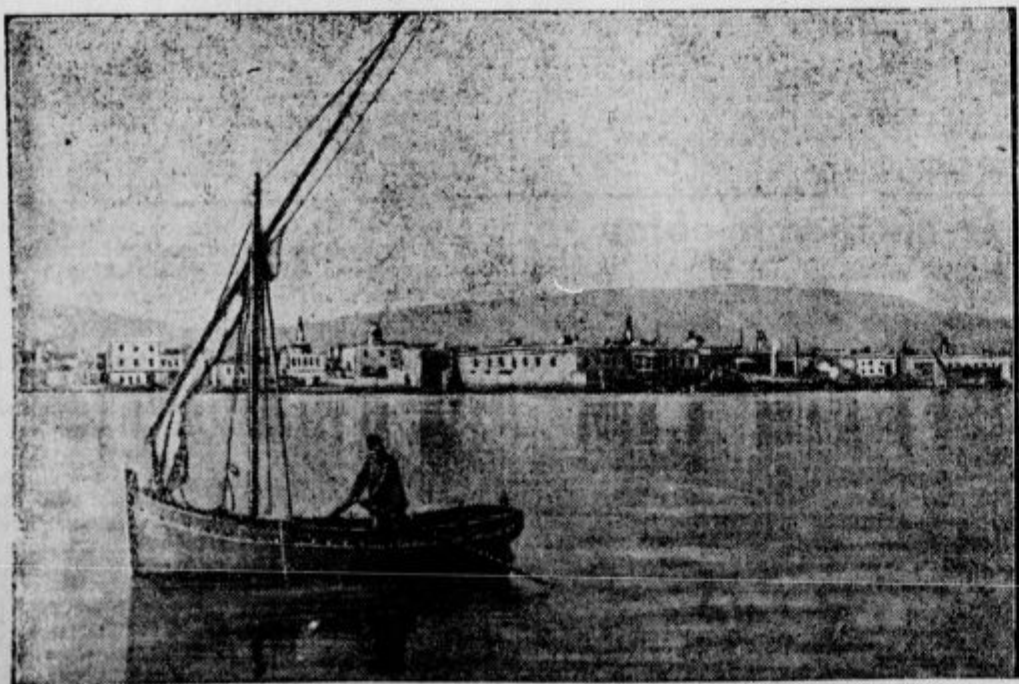
močili zid ter poljubljali njega kamenje, Arabci pa so jih psovali in zlostavljali. Ko se je po- tem Cohn na povratku zopet ustavil v Cari- gradu, se je pred sultanom zjokal in mu opisal žalitve in preganjanja, ki jih morajo prestajati pobožni judje ob zidu žalovanja; iskreno je prosil sultana, da bi smeli Judje zid z vsemi zgradbami okoli njega kupiti.

Se taisti dan so prinesli dr. Cohnu v nje- gov hotel sultanovo dovoljenje, to je »firman«, pisan v arabščini na pergamentu, ki ga je sul- tan lastnoročno podpisal. Firman je priznal židovski zvezi pravico, da v imenu Židov ce- lega sveta kupi zid žalovanja. Dr. Cohn je z listino hitel v Pariz, kjer je baron Rotschild takoj obljubil, da bo poskrbel za potrebno vsoto. Sedaj je bila stvar v redu in za nakup je bilo le še treba odobrenja jeruzalemskega paše.

Baron Rotschild sam se je odpeljal v Je- ruzalem in izjavil, da je pripravljen mejašem zidu žalovanja njihov svet in zgradbe po knež- je plačati. Paša navidez stvari nikakor ni bil nasproten in med palestinskim Judi je nastala silna radost. Tedaj pa je iz njih lastnih vrst izšlo veliko razočaranje. Baron Rotschild je nameraval po nakupu zidu urediti okoli njega lepe vrtove ter preskrbeti svetišču čim lepši okvir. To je pa gorečnike med pravovernimi Judi silno razkačilo, češ, da se bo s tem sveto zidovje oskrunilo. Začeli so delati proti Rotschildovemu načrtu, spletkariti pri paši in ga prositi, naj prepreči oskrumbo zidu žalova- nja in odredi, da ostane vse pri starem.

Paša, ki je bil veren moslim, se je sedaj tudi sam vznejevoljil in delal nakupu razne težave. Slednjič se je vse razbilo in vsoto, ki se je bila zbrala za nakup zidu žalovanja, so judje porabili v naseljevalne svrhe.

Tako se dragoceni sultanov firman ni iz- koristil in Judje so pač za vedno zamudili priliko, da bi znova postali gospodarji tako častitljive svoje svetinje. Zgodovinsko listino hrani tačas baron Edmund de Rotschild.



Sueško pristanišče, ki je v rokah egiptovskih vstašev.

Žepar ukradel roman

Znani poljski žepar Henoch Przetecznik je te dni opazil na varšavski cestni železnici damo, ki je imela sumljivo napeto aktovko. Hitro se je odločil, strgal aktovko dami iz rok in pobegnil. Okradena je bila poljska pisa- teljica Irena Zarzicka, a v aktovki ni imela denarja, marveč rokopis svojega novega ro- mana »Tabor«. Tatvino je seveda takoj pri- javila policiji. Zvečer istega dne je prejela naslednje pismo: »Milostljiva gospa! Predsta- vite si moje presenečenje, ko sem v aktovki našel tako krassen roman! Nehal sem krasti po tramvajih, ostal doma in sedaj sedim in čit- tam vaš roman, ki ga hočem prečitati do konca. Jutri zvečer bom s čitanjem gotov. Ker Vas milostljiva gospa, nikakor ne bi želel oškodovati, sem pripravljen, da Vam za ceno 500 zlotov roman vrnem. Prosim, bodite tako dobri ter mi po donašalcu tega pisma takoj odgovorite, če pristajate na tako reši- tev vprašanja. Policiji nikari ničesar ne ja- vite. Z odličnim spoštovanjem — lopov.«

Pisateljica je telefonirala policiji. Nasled- nji dan je prišel deček z novim pismom. Ze- par je pisal, naj pisateljica denar položi v ovitek, ga zalepi in izroči dečku; v teku ene ure bo imela potem svoj rokopis v rokah. Pi- sateljica je po navodilih policije vtaknila v ovitek nekaj listov papirja, zalepila in izro- čila donašalcu pisma. Le-temu so skrivaj sle- dili detektivi in žeparja na dogovorjenem me- stu zasačili. Torbo z romanom je imel pri sebi in tako je pisateljica dobila svoj rokopis ne- poškodovan nazaj.

Proroštvo kabale

Kabala — le nejasno predstavo imamo o tej nerazumljivi besedi in njenem pomenu, zato kar brz po leksikon. Torej — kabala — pomeni ustno izročilo; in sicer tisto, ki je bilo enake važnosti kot pisana postava Judov. V srednjem veku so ka- balisti mnogo premišljevali o božjem delu in naravi, o stvarstvu in svetu in to premišljevanje jih je na- potilo do tega, da so iskali ključ do teh jim ne- razumljivih stvari s pomočjo črk in števil. Tudi nežidovski učenjaki srednjega veka so se mnogo bavili s kabalistiko. V poznejših stoletjih se ni več mnogo slišalo o njej, pač pa živi na Angleškem mož, Sefarial, ki je izdal knjigo, kjer seznanja jav- nost s polstoletnimi izkustvi svojih zanimivih ka-



Zemljevid potresnega ozemlja v Neapeljskem za- livu.

Tabela A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	47	58	69	80	1	12	23	34	45
II.	57	68	79	9	11	22	33	44	46
III.	67	78	8	10	21	32	43	54	56
IV.	77	7	18	20	31	42	53	55	66
V.	6	17	19	30	41	52	63	65	76
VI.	16	27	29	40	51	62	64	75	5
VII.	26	28	39	50	61	72	74	4	15
VIII.	36	38	49	60	71	73	3	14	25
IX.	37	48	59	70	81	2	13	24	35

Tabela B

1. razveseljivo(a), 2. razlaga, 3. dvomi vedno, 4. potrjuje uspeh, 5. tvoja stvar, 6. sreča, 7. učinkujoč(a), 8. pospešuje, 9. sporočilo, 10. zadržuje, 11. ideja, 12. razburjajoč(a), 13. višja sila, 14. upaj na, 15. razburja trenutno, 16. tvoje početje, 17. kar misliš storiti, 18. za dolgo, 19. načrt, 20. naravni(o), 21. izboljša, 22. tolmačenje, 23. kočljiva(o), 24. povračilo, 25. v tolažbo naj ti bo, 26. uresniči spremembo, 27. tvoja usoda, 28. zmanjšuje neuspeh, 29. tvoje podjetje, 30. začetek, 31. očitno, 32. uničuje, 33. zveza, 34. prijetna(o), 35. notranji glas, 36. veseli se, 37. na dober konec, 38. zanesi se na, 39. omaje stališče, 40. tvoja prihodnost, 41. harmonija, 42. gotovo, 43. otežuje, 44. presenečenje, 45. neprijetna.



Katastrofa v Koblenzu: Mesto, kjer se je porušil pontonski most in je utonilo 40 oseb. Križca na levi in desni označujeta stebre, na katerih je bil most zasidran.

balističnih študij. S temi se je takoj začela pečati javnost in kako? Iz učenosti je napravila — igro! Moderno je, da se kabalistični orakel vpraša v vseh dvomljivih slučajih za svet. Za šalo, seveda, kakor dekle, ki vprašuje cvelico: Ali me ljubi?

Kabalistični orakel nam odgovori na v s a k o vprašanje. Imeti pa mora nekaj globji duševni po- men, drugače nam ostane odgovor dostikrat ne- razumljiv. Druga oseba nam ne more nikdar raz- tolmačiti odgovora.

Vprašanje se napiše na kos papirja. Pod vsako besedo se napiše število črk, iz katerih je beseda sestavljena. Ako ima beseda več kot 9 črk, tedaj sešteje mo ednice in desetic, kajti število sme biti le enomestno. N. pr. 16 = 1 + 6 = 7, 20 = 2 + 0 = 2 itd.

Vsak orakel mora imeti devet števil. Ker ima včasih kako vprašanje le pet besed, je treba številke dopolniti. To se zgodi tako, da se ponove številke od začetka vprašanja; naslednji primer nam jasno kaže enostavnost procedure. Vprašanje se n. pr. glasi:

Kdaj bom dobil zaželeno pismo?

4 — 3 — 5 — 9 — 5

Da dobimo devet števil, začnemo pisati zopet od začetka, n. pr. 4 3 5 9 5. 4 3 5 9.

Pod vsako številko napišemo sedaj rimske šte- vilke v pravilnem številčnem redu. Torej

4 3 5 9 5 4 3 5 9

I II III IV V VI VII VIII IX

Zdaj se poslužimo magičnega pravokotnika, tabele A. Ob zunanjih stranicah so napisane arab- ske in rimske številke; kjer se sedaj stekata arabska in rimska številka skupaj, dobimo novo število, ključ do druge tabele B. V celoti je stvar taka:

Kdaj bom dobil zaželeno pismo?

4 3 5 9 5 4 3 5 9

I II III IV V VI VII VIII IX

20 79 21 66 41 40 39 71 35

Ključ:

Odgovor po tabeli B:

Naravni obrat izboljša mimogrede harmonijo tvoja prihodnost omaje stališče pomisli na notranji glas.

Se nekaj. Orakel nima nič manj 378 milijonov 420 tisoč 489 odgovorov. Vsi skupaj bi napolnili debel leksikon. Ako bi hotel kdo vse odgovore na- pisati, bi moral tri leta neprenehoma po deset ur na dan, brez odmora delati in bi bil po tem času gotov le, ako bi napisal v vsaki sekundi en odgovor.

Smešnice

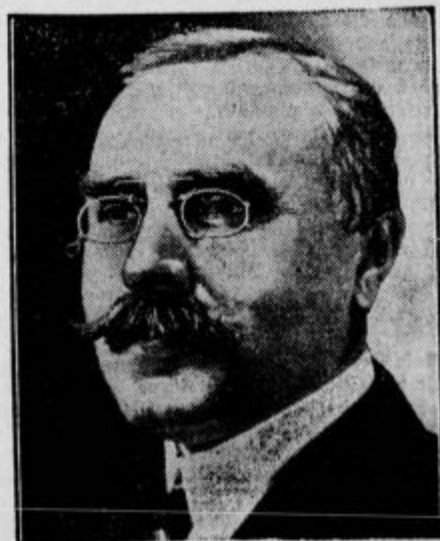
>Kaj pa te je tako prijel? Videti si čisto bolan.<

>Vse noči ne spim, danes mi zapade menica.<

>Zlomka, zakaj pa mi nisi tega preje povedal?<

>Kaj mi moreš posoditi denar?<

>Ne, ampak uspalno sredstvo bi ti že lahko dal!<



Constantin Angelescu, državni podtajnik v ro- manskem notranjem ministrstvu, na katerega je bil izvršen atentat.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 1-5 Din. Oglasi nad svet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Zobozdravnik specializist
dr. Lojze Brenčič

se je vrnil s svojega študijskega potovanja in ordinira zopet redno Marijin trg 3/II. Telefon 2782.

Službe iščejo

20 letni fant
pošten, trezen, nekadilec, varen vožnje in konjev, išče službo, najraje v trgovski hiši kot sluga, voznik, skladiščnik ali kaj sličnega (tudi do sedaj tako uslužben). Naslov in vse potrebne informacije pove iz prijaznosti »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Komenskega 36, telefon št. 3351.

Trgovski pomočnik
mlad, zmožen voditi poslovanje, ki zna tudi šofirati, želi v svojo nadaljnjo izobrazbo sedanje mesto premeniti. Naslov pove podružnica »Slovenca« Jesenice.

Prodajalka
izurjena v trgovini z mešanim blagom, bi rada premenila mesto kjerkoli. Pomagal bi tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na oglasni oddelček »Slov.« pod »Prodajalka« 8360.

Trgovski pomočnik
dobro izveščen v spekerijski in železninski stroki išče mesta. Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vesten 1910«.

Par brez otrok
išče mesto hišnika s 15. avgustom. Cenj. ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Hišnik« 8377.

Gospodinja
kuharica, vajena vseh gospodinskih del, ima večje doživljanje, ki je bila zaposlena v tem poslu že 10 let v župnišču, želi službo v kakem župnišču na štajerskem. — Naslov pove uprava pod 8415.

Službo dobe

Gospodična
s primerno izobrazbo in znanjem nemščine — se takoj sprejme k dvema dečkoma 4 in 2 let. Ponudbe s podatki na pošt. predal 92, Ljubljana.

Pletiljo in vajenko
sprejme pletarno Javornik, Vojašniška 2, Maribor.

Iščče se vajenca
za čevljarstvo obrt v starosti 14-15 let, močne postave in dobrih staršev. — Joško Poljanec, čevljar, Ljubno št. 65, p. Podnart, Gorenjsko.

Še nekaj zastopnikov
sprejmemo za prodajo šivalnih strojev, koles, gramofonov itd. »Centra«, Ljubljana, poštni predal št. 248.

KAMENINASTE

CEVI

v vseh dimenzijah in oblikah ima stalno na zalogi

MATERIAL

trgov. družba z omeje. zav.
LJUBLJANA - DUNAJSKA 36/a
Telefon 27-16 Brzojavke: Material

Objave

Nagrada 500 Din

dobi kdor nam sporoči, kje se more najti blok za tovorni avto marke »Arko-Rapid« 3½ tone. — Babič, ind. drv. Bočac - Banja Luka.

Stanovanja

Sobo

oddam v podnajem v I. nadstr. nove palače Vzajemne zavarovalnice nasproti glavnega kolodvora na Miklošičevi cesti v Ljubljani. — Pojasnila daje hišnik.

Soba

s posebnim vzhodom, številnikom, elektriko se odda za 1. avgust. — Rožna dolina VIII-22.

Sobo

z elektriko, snažno, iščem v centru mesta. Po možnosti tudi oskrbo s preprosto hrano. Ponudbe na upravo pod »Stalena«.

Vnajem

Tovarniške prostore
lepe, svetle, z upeljanim vodovodom, telefonom, elektr. razsvetljavo in sile, oddam pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8158.

Branjerijo

na prometnem kraju takoj oddam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8335.

Posredstva

Kupim hišo

ali vilo v Ljubljani. Ponudbe na upravo pod »Hiša« 8378.

Restavracija napredaj

Radi boleznim prodam svojo restavracijo »Ruska Lira« v Beogradu, Dvorska ulica 11. Zelo dobro vpeljana. Najboljša domača in inozemska družba. Pet sob za restavracijo, krasen vrt, dvorane za svečanosti in separé. Stanovanje za gospodarja, 6 sob za osobe, dve kleti in perilnica. Informacije daje gospodar Marko Iv. Garapič.

Lepa parcela

vojalna v Sp. Šiški, na prodaj. Ponudbe pod št. 600 upravi »Slov.«

Hiša z gostil. pravico

gospodarskimi poslopi in večjim zemljiščem v Trojanah, zelo pripravna za trgovino in pošto ob drž. cesti, je takoj napredaj. — Plačilni pogoji zelo ugodni. Pojasnila pri trgovcu Cererju v Lukovici.

Prodamo

Citroen poltovorni

davka prost, z generalnim popravilom, prodaja Din 12.000 - Fr. Kham, Miklošičeva c. 8.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Proda se

radi družinskih razmer: Kobila, močna, zdrava, nov voz, nova truga za pesek, krava dobra mlekarica, lepo tele. Poizve se v podružnici »Slovenca«, Jesenice.

Tesan les

popolnoma sub, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

ZDRAVO IN MOČNO KRI ZDRAVE IN MOČNE ŽIVCE IZVRSTEN TEK

VAM
DAJE

Energin

ŽELEZNO
KINA-VINO

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Sporočam Vam, da sem Vašo pošiljalec v redu prejel in sem z uspehom Vašega dobrega zdravila »ENERGIN« železnega kina-vina, ki ga je pila moja žena, nadvse zadovoljen. Trpela je dolgo časa na lakotnici in bila sploh malokrvna. Zdaj se je povsem okrepila, ima dober tek in zdravo izgleda. Vesel sem, da sem pravočasno spoznal Vaše dobro zdravilo, ki je moji ženi vrnilo zdravje. Iz našega kraja boste imeli mnogo naročil.

S polnim spoštovanjem
Ljubljana 1930. Rikard Lončar, trgovec.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Uvrstite, prosim, v Vaš list tudi mojo zahvalo za »ENERGIN« železnega kina-vino, ker sem prepričana, da mi je mnogo pomagal, dasi sem že pri letu. Okrepila sem si kri, sem močnejša in bolj zdrava in imam dober tek. Prej rumena barva lic je zdrava in rdeča. Priporočam ga vsem malokrvnim in bledim osebam, prepričana, da bodo zadovoljni.

Hvaležna
Osijek 1930. Jelena Šorić.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Zahvaljujem se Vam za Vaše dobro zdravilo »ENERGIN« železnega kina-vino, ker s ponosom in zadovoljstvom gledam danes, po uporabi 3 steklenic »ENERGINA«, svoja otroka zdrava. Pila sta ga redno vsak dan po 3 male žličke pred jedjo, vsak je popil 3 steklenice, in otroka sta danes zdrava in imata izvrsten tek. Na teži je pridobil eden 3 kg, drugi 4 kg. Ves čas, ko sta pila »ENERGIN« železnega kina-vino, nista bila nič bolna, dočim sta prej vedno bolela. Z izrazom spoštovanja
Subotica 1930. Milan Jandić, kapetan.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Najtopleje se Vam zahvaljujem za Vaše dobro zdravilo »ENERGIN« železnega kina-vino, ker je moja slabotna in pogosto bolna žena, ki boleha že nad 10 let, tako okrepila, da je danes kot prerojena. Dobil je izvrsten tek, zdravo barvo in vrši lahko vsa gospodinska dela. Pošljite mi še 6 steklenic, ker me mnogi prosijo zanj, mnogi ga bodo pa sami naročili.

Z velespoštovanjem
Zagreb 1930. Zdravko Župan, uradnik.

Za okrepitev odraslih 3-6 steklenic »ENERGINA«, 3 žlice na dan; otrok 3 steklenice »ENERGINA«, 3 male žličke na dan. Pred jedjo.

»ENERGIN« železnega kina-vino v lekarnah 1 poliliterska steklenica Din 40.—

PO POSTI POŠILJA LABORATORIJ »ALGA«, SUŠAK
3 steklenice »ENERGINA« Din 128.—
6 steklenic »ENERGINA« Din 248.— in 1 zastoj.
12 steklenic »ENERGINA« Din 492.— in 2 zastoj.

Mlinski kamni

črni za mletje ovsa in zmesi ter koruze napredaj Ivan Tomšič, Kočevje

Pletilni stroj

Jacknord 8/85 prodaja Pletarna Javornik, Vojašniška 2, Maribor.

Lokomobil

24 PH, sistem Lanz, mizarjski stroji in sicer: poravnalni, skobelni, reskalni, vrtni stroj, vsi s predležiči, se po ceni prodajo. Vsi stroji so v obratu. Produktivne za druge ljublj. mizarjeve - Ljubljana-Glince, kjer se dobe tudi vsa pojasnila.

4 sedežna limuzina

moderna, s popolnoma novo pnevmatikom, dobro ohranjena, se prodaja za Din 25.000; na ogled v garaži hotela »Union«.

Pisalnico mizo

skoraj novo temnorjavno hrastovo, ugodno prodaja hotel »Bellevue« Ljubljana.

Vozila napredaj

Radi pomanjkanja prostora se prodaja: 1 break za 6 oseb, 1 lahka kočija, 1 omnibus sani s streho za 12 oseb in 1 luksuzne sanji; vse v najboljšem stanju. Cena po dogovoru. — Naslov: Ana Šmid, Škofja Loka, sp. trg 80/81.

Vino

letnika 1929 prodaja graščina Novi Dvori pri Klanjcu, žel. postaja Brežice - po nizki ceni.

Obrt

Sejmarji

Čedno okrašene ter razne gladke piškote dobite pri medicarju - B. Grah, Ljubljana, Kolodvorska ulica 11, na dvorišču.

Tehtnica

za trgovino - sistema Schulz Universal - za 15 kg, ugodno napredaj. Vprašati pri Gospodarski zvezi na Dunajski cesti



ŠVEDSKE PLETILNE STROJE, najnovejše, na ročni ali motorni pogon, dobavlja »Tehna« družba Ljubljana, Mestni trg 25/L.

Mlinarij!

Rz. prosa, ajda in lečmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24. Veletrgovina žita in moka.

Najboljši

Kis za vlaganje po Din 5.-
Oljčno olje 10. „ „ 15.-
Bučno „ „ „ 16.-
nudi trdka

Marjia Černak in drug v Ljubljani, Vodnikov trg

V Mariboru

je najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, parfumerije, papirja, šolskih potrebščin itd. — na debelo in na drobno — pri DRAGO ROSINA, Vetrinjska ulica šte. 26.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast



Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavne skladišča

M. HRNJAK
Ichnar - SISAK



Št. 24083/30 ref. IX.

»ALPEKO« trg.-ind. družba z o. z. LJUBLJANA

nudi po dnevnih cenah

Ia Portland cement

svetovnoznanih znamk

»SALONA« (TOUR), »COLOSSUS«, TALJENI CEMENT

Salonit

azbestni škrlj, valovite plošče, cevi raznih dimenzij.

Proizvod: »SPLIT« A. D. ZA CEMENT PORTLAND

Inserirajte v »Slovenca«!



Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naša ljubljena mati, stara mati, sestra, svakinja, gospa

Julijana Vrhovec

dne 25. julija 1930 ob 1 zjutraj, po mukepolni bolezni za vedno zatisnila svoje skrbne oči.

Pogreb blage, nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 5 v Kamniku iz hiše žalosti v Samostanski ulici na pokopališče na Žalah.

Ljubljana - Kamnik, dne 26. julija 1930.

Zalujoče rodbine:

Vrhovčeva, Dobravčeva, Serajnikova in Novakova ter ostalo sorodstvo.

Razpis

Občinska uprava ljubljanska razpisuje

oddajo tlakovanja v Pražakovi ulici

v sektorju med Cigaletovo ulico in Dunajsko cesto, ki naj bo napravljeno iz betona. Pravilno opremljene oferte je treba vložiti v soboto dne 2. avgusta 1930 do 11 dopoldne v mestnem gradbenem uradu, Kresija; tamkaj se tudi dobijo od ponedeljka, dne 28. julija dalje tozadevni razpisni pripomočki.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 24. julija 1930.

Mag. št. 32.943/29, ref. IX.

Razpis

Občinska uprava mesta Ljubljana razpisuje oddajo

težakih in zidarskih del za popravilo opornih in ograjnih zidov, poti in ograj na Ljubljani. gradu

Navodila in razpisne pripomočke se dobi v mestnem gradbenem uradu — Šolski dvored 2/II, v času uradnih ur od ponedeljka dne 28. julija 1930 naprej. Ponudbe je vložiti do dne 4. avgusta 1930 istotam.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 22. julija 1930.

Naznanilo

Uljudno naznanjam, da sem prevzel v svojo lastno režijo tudi kuhinjo v svoji gostilni, v Kolodvorski ulici št. 28, ter bom skrbel, da bodo moji cenjeni gostje dobili vedno izvrstna topla jedila. — Točim najboljša pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. — Vrt na razpolago. Za obilen obisk se ljubiteljem finih vin in dobrih jedil najtopleje priporočam.

VIKTOR SEDEJ - gostilna - Kolodvorska ulica št. 28